

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem v právní věci

žalobce: **F. H.**
bytem X
proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
se sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 1. 2019, č.j. X, ve věci zamítnutí žádosti o invalidní důchod,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

- I. Vymezení věci

1. Žalobce brojil svou žalobou proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 1. 2019, č.j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly zamítnuty jeho námitky proti prvostupňovému rozhodnutí žalované ze dne 17. 10. 2018, č.j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž mu byla podle ustanovení § 38 zák. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDP“) zamítnuta žádost o invalidní důchod.

II. Žaloba

2. Žalobce zejména namítal, že posudkový lékař učinil závěr, aniž by byl podrobně zkoumán jeho zdravotní stav, přičemž na jednání ani nebyl přizván. Za dobu jeho trvání bylo přitom vystaveno 40 odborných lékařských zpráv, a to z neurologického oddělení nemocnice v Třebíči, rehabilitačního oddělení téže nemocnice, z lázní Libverda, lékařské pohotovosti a od praktického lékaře. Žalobce podstoupil bezpočet rehabilitací, obstríků, plynových injekcí, masáží a cvičení. Spotřeboval přitom velké množství léků, tj. ataralgin, ibalgin, novalgin apod. Podle názoru žalobce, pokud toto nestačí na invalidní důchod nejnižšího stupně, pak je to zvláštní.
3. Žalobce dále uvedl, že na neurologickém oddělení mu jasně sdělili, že nesmí zakopnout, uklouznout. Stav jeho páteře je totiž katastrofální a mohl by skončit na invalidním vozíku. Nejedná se tudíž o žádné lehčí postižení, jak se domnívá posudkový lékař. Na rehabilitačním oddělení mu pak rovněž oznámili, že stav jeho páteře je katastrofální, přičemž se jedná o 50 % postižení. Na lékařské pohotovosti mu řekli, že jeho zdravotní potíže musí řešit lékaři ve dne a ne oni v noci.
4. Žalobce dále namítal, že nebyla řešena ani jeho alergie a ani astma. S ohledem na tyto námitky byla vyžádána kompletní zdravotní dokumentace ošetřujícího praktického lékaře MUDr. T. P. Ve vyžádané kartě praktického lékaře však nebyl nalezen žádný odborný nález, který by dokládal léčbu astmatu a alergie na odborném pracovišti. Pokud by pak posudkový lékař správně přečetl dodané lékařské zprávy, tak by zjistil, že v propouštěcí zprávě MUDr. K. z hospitalizace na rehabilitačním oddělení nemocnice Třebíč v době od 5. 11. 2015 do 18. 11. 2015 se popisuje nějaký nález na průduškách (plicích). Praktický lékař měl žalobce poslat na rentgen, avšak jeho zdravotní potíže vyhodnotil tak, že se jedná o astma a začal mu předepisovat léky, které jsou všechny na předpis.
5. Žalobce rovněž označil za nepravdivé tvrzení žalované, že v roce 2018 proběhla u praktického lékaře jenom jedna návštěva, a to dne 6. 2. 2018. Žalobce byl u praktického lékaře ve dnech 16. 8., 24. 9., 31. 10. a 22. 11. V létě roku 2018 pak praktický lékař vypisoval lékařský posudek.
6. K prokázání svých shora uvedených tvrzení žalobce navrhl lékařské zprávy a výpis z karty praktického lékaře.

III. Vyjádření žalované

7. Žalovaná ve svém vyjádření zejména uvedla, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na podkladě lékařského posudku ze dne 15. 1. 2019, který invaliditu žalobce posoudil ve smyslu ustanovení § 5 písm. i) a § 8 odst. 9 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, a to tak, že u žalobce se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, avšak nejde o invaliditu podle § 39 odst. 1 ZDP, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 20%. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je pak zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd E, položce 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro který se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti ve výši 20%. Žalovaná pak navrhla přezkoumání zdravotního stavu žalobce PK MPSV ČR, která posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění.

IV. Replika žalobce a další jeho podání

8. V replice ze dne 24. 6. 2019 žalobce především uvedl, že byl nemocný a 3 měsíce dojížděl ambulantně na rehabilitaci, přičemž se ani za toto období nepodařilo páteř odblokovat. Nastalo sice mírné zlepšení, ale k normálnímu stavu to má daleko. Na potíže s plícemi či průduškami používá čtyři druhy léků, které mu předepsal jeho praktický lékař. K důkazu pak doložil lékařské zprávy.
9. V podání ze dne 15. 7. 2019 pak žalobce především zmínil, že dochází k úmrtím i lidí mladšího věku a v této souvislosti považuje za nespravedlivé, aby se do důchodového systému peníze jenom odváděly a potom by se nedostávaly. Rovněž uvedl, že ať tato věc dopadne jakkoliv, stejně podá odvolání.

V. Replika žalobce a další jeho podání

10. Žalobce při jednání především uvedl, že nesouhlasí s posudkem, neboť v něm není řešeno odkašlávání. Žalobce přitom bere léky na průduškové astma. Dle lékařů nemá jeho situace jiné řešení, než přiznání invalidního důchodu. Žalobce rovněž zdůraznil, že má bolesti svalů od spodu těla až k jeho hořejšku, dostává spasmy do celého těla. Dle primáře Veselého by žalobce musel mít neustále rehabilitace. V posuzovaném případě je dle žalobce rozhodující to, co je uvedeno na papíře a nikoliv jeho skutečný zdravotní stav. Žalobce při jednání neměl žádné návrhy na doplnění dokazování.
11. Žalovaná setrvala na svém vyjádření a navrhla, aby bylo rozhodnuto v souladu s předloženým posudkem PK MPSV a jeho doplněním s tím, že žádné další návrhy na doplnění dokazování nevznesla.
12. Soud provedl důkaz posudkem PK MPSV ze dne 12. 11. 2019. Žalobce s posouzením svého zdravotního stavu nesouhlasil, neboť v posudku nebyly řešeny jeho potíže s odkašláváním a v této souvislosti rovněž zmínil i své potíže s páteří.

VI. Posouzení věci krajským soudem

13. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
14. V posuzované věci nechal soud vypracovat **posudek** PK MPSV, pracoviště v Brně ze dne 12. 11. 2019. PK MPSV zasedala ve složení předsedy komise a odborného lékaře z oboru neurologie. V posudku je uvedeno, že žalobce byl jednání přítomen. V **posudkovém zhodnocení** je mj. uvedeno, že žalobce má dlouhodobé potíže s páteří, pro které je v péči rehabilitační ambulance, přičemž byl i několikrát vyšetřen na neurologické ambulanci a v r. 2002 absolvoval komplexní lázeňskou léčbu. V roce 2012 nebyl uznán invalidní. Subjektivně bývají stížnosti především na bolest krční a hrudní páteře, emg. nález na horních končetinách byl fyziologický. V objektivním nálezu bývá porucha dynamiky krční a hrudní páteře, bývají paravertebrální spasmusy v oblasti krční a horní hrudní páteře, svalová dysbalance. Na končetinách nejsou parézy ani plegie, nejsou známky poškození nervů. Žalobce opakovaně absolvoje rehabilitace, bývají mu aplikovány obstríky, injekce od bolesti. Žalobce má v anamnéze intermitentně suchý kašel, vodnatou rýmu, záněty spojivek. Praktický lékař pak v 9/14 vyslovil podezření na alergickou etiologii těchto potíží a dle potřeby předepisuje antialergika a Ecobec spray, na odborném pracovišti pro tyto potíže vyšetřen nebyl. K datu vydání rozhodnutí se u žalobce jednalo o onemocnění páteře s minimálním funkčním poškozením, nešlo o onemocnění páteře s lehkým funkčním poškozením, nebyly přítomny občasné projevy kořenového dráždění, nebyl přítomný recidivující lehký neurologický nález, nebylo přítomno poškození nervu, nešlo o onemocnění páteře se středně těžkým funkčním poškozením, nebyla přítomna porucha statiky nebo dynamiky páteře, nebyly přítomny často recidivující projevy kořenového dráždění, insuficience svalového korzetu, nebyl trvale přítomný funkčně významný neurologický nález, nebylo přítomno těžké poškození nervů, nebyly přítomny závažné parézy, ani svalové atrofie ani poruchy hybnosti končetin ani závažné poruchy funkce svěřačů. Suspektní alergická chronická rhinitida (rýma) a alergická konjunktivitida (zánět spojivek) nesnižovaly výkonnost organismu. Žalobce namítal, že při posouzení jeho zdravotního stavu nebylo zhodnoceno astma, avšak toto zdravotní poškození u něj nebylo prokázáno. V **posudkovém závěru** je pak mj. uvedeno, že k datu vydání napadeného rozhodnutí šlo u žalobce o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou byla shora popsané onemocnění páteře. Pokles pracovní schopnosti je pak hodnocen dle kapitoly XII, oddíl E, položka 1 písm. a) vyhl. č. 359/2009 Sb. ve výši 5%. S ohledem na ostatní předchozí vykonávané výdělečné činnosti se podle § 3 vyhl. č. 359/2009 Sb. zvyšuje o 5%. Pokles pracovní schopnosti pak není hodnocen dle písm. a), c) nebo d), neboť klinické nálezy nedokumentují závažnost funkčních poruch pod těmito písmeny. Na rozdíl od lékaře OSSZ je stanoveno jiné písmeno, protože lépe odpovídá zjištěnému funkčnímu stavu. Celkový pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je proto stanoven v celkové výši 10%.
15. Soud předně k věci uvádí, že právní úprava posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod je obsažena v ustanovení § 39 ZDP, které ve znění platném a účinném po 31. 12. 2009 upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní

schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně. Při určování poklesu pracovní schopnosti se mj. bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o tzv. stabilizovaný zdravotní stav a zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován. Podle ustanovení § 39 odst. 6 ZDP platí, že za stabilizovaný zdravotní stav [odstavec 4 písm. b)] se považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení.

16. Soud dále k věci uvádí, že správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle právní úpravy platné a účinné po 31. 12. 2009 platí, že zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna (viz k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, čj. 6 Ads 11/2013-20, přístupný na www.nssoud.cz). Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, čj. 6 Ads 99/2011-43, přístupný na www.nssoud.cz).
17. Náležitosti posudku upravuje s účinností od 1. 1. 2010 v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, stanovení míry poklesu pracovní schopnosti, stupně invalidity, dne vzniku invalidity, dne změny stupně invalidity nebo dne zániku invalidity, schopnosti využití zachované pracovní schopnosti podle § 5 u pojištěnce, jehož míra poklesu pracovní schopnosti činí

nejméně 35 % a nejvíce 69 %, a zda je pojištěnec v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek. Obligatorní náležitostí posudku je rovněž odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. Jde-li přitom alespoň o invaliditu I. či II. stupně (tedy pokles pracovní schopnosti v rozmezí nejméně o 35%, avšak nejvíce o 69 %), musí posudek obsahovat rovněž tzv. pracovní rekomandaci, tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, čj. 4 Ads 19/2012-18, přístupný na www.nssoud.cz). U žalobce však nebyla shledána ani invalidita I. stupně, a tudíž posudek ani nemusel obsahovat případná doporučení k vhodnému druhu práce.

18. V posuzované věci soud vyhodnotil posudek PK MPSV ze dne 12. 11. 2019 jako posudek splňující všechny formální náležitosti ve smyslu § 7 vyhlášky č. 359/2009 Sb. Posudek byl vypracován PK MPSV zasedající v řádném složení za účasti lékaře s odborností neurologie. Žalobce se zasedání komise zúčastnil. V posudku byly hodnoceny i lékařské zprávy, na které odkázal a doložil k žalobě. Dle názoru soudu byl tedy komplexně zhodnocen jeho zdravotní stav, a to nejenom na základě lékařských zpráv, přičemž k objektivnímu posouzení zdravotního stavu PK MPSV provedla sama jeho zdravotní prohlídku. Žalobce i popsal své zdravotní obtíže. Žalobce v žalobě namítal, že v průběhu řízení o žádosti o invalidní důchod nebylo hodnoceno, že má astma. Při jednání pak uváděl, že ani v posudku PK MPSV nebylo hodnoceno jeho odkašlávání a průduškové astma, na které užívá léky. V posudku PK MPSV je však uvedeno, že astma nebylo u žalobce nikdy prokázáno a rovněž je zde zmíněno, že v anamnéze má intermitentně suchý kašel. Soud tedy nemohl dospět k závěru, že by se PK MPSV těmito žalobcem tvrzenými zdravotními obtížemi nezabývala. V posudku PK MPSV je pak poměrně podrobně hodnoceno i jeho onemocnění páteře, které je považována za rozhodující příčinu jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
19. Soud k věci dále uvádí, že u žalobce se jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, přičemž jehož rozhodující příčinou bylo onemocnění páteře s minimálním funkčním postižením. Jednalo se o kapitolu XIII (Postižení svalové a kosterní soustavy) oddíl E (dorzopatie a spondylopatie) položka 1 písm. a) (Bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře nebo po úrazech páteře, degenerativní změny páteře, výhřezy meziobratlových plotének s minimálním funkčním postižením, postižení jednoho nebo více úseků páteře, občasné blokády s přechodným omezením pohyblivosti páteře, svalové dysbalance, bez projevů kořenového dráždění) s mírou poklesu pracovní schopnosti 5%, přičemž v této výši byla i hodnocena. S ohledem na ostatní předchozí vykonávané činnosti byl dle § 3 vyhl. č. 359/2009 Sb. zvýšen pokles míry pracovní schopnosti o dalších 5% a celkově tak činil 10%. V souhrnu krajský soud shledal, že předložený posudek PK MPSV je po stránce obsahové úplný a přesvědčivý, a splňuje tak požadavky kladené judikaturou na to, aby mohl být stěžejním důkazem o invaliditě žalobce. PK MPSV tak potvrdila, že pokles pracovní schopnosti žalobce činil méně než 35%, tj. žalobce nedosáhl ani na invaliditu prvního stupně. Ke schopnosti využití zachované pracovní schopnosti se dle § 5 vyhl. č. 359/2009 Sb. PK MPSV vyjadřuje jen u pojištěnce, jež byl shledán invalidní v I. a II. stupni.

20. Soud k věci dále uvádí, že případné zhoršení zdravotního stavu po vydání napadeného rozhodnutí žalované nemůže být v rámci tohoto přezkumu hodnoceno. Soud zde odkazuje např. na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 25.5.2007, č.j. 4 Ads 125/2006-39, podle něhož rozhoduje-li Česká správa sociálního zabezpečení o nároku na dávku, jejíž přiznání je podmíněno zdravotním stavem (zde: zvýšení důchodu pro převážnou bezmocnost, [§ 70 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení](#)), vychází z odborného lékařského posouzení o zdravotním stavu, který je zjišťován k datu rozhodnutí správního orgánu. Zhoršení zdravotního stavu po tomto datu může být předmětem posouzení teprve na základě nové žádosti. Pokud má tedy žalobce za to, že po vydání napadeného rozhodnutí došlo ke zhoršení jeho zdravotního stavu, je v jeho dispozici, aby podal novou žádost o přiznání invalidního důchodu.
21. V posuzovaném případě nebylo tedy prokázáno, že by k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované byl žalobce invalidní v prvním stupni (pokles pracovní schopnosti nejméně o 35 %), a proto krajský soud shledal jeho žalobu jako nedůvodnou.
22. Soud k věci závěrem uvádí, že chápe obtížnou životní situaci i zdravotní obtíže žalobce, avšak s ohledem na výše uvedené nebylo prokázáno, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované, byl žalobce invalidní v prvním stupni (pokles pracovní schopnosti nejméně o 35%), a proto soud shledal jeho žalobu jako nedůvodnou.
23. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl, jak je ve výroku I. uvedeno.
24. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II. rozsudku). Žalované nelze náhradu nákladů řízení přiznat ve smyslu § 60 odst. 2 s. ř. s. (výrok III. tohoto rozsudku).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 21. ledna 2021

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:

K. M.